

Přeshraniční aspekty zdanění koncernů

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá klíčovými výzvami, instituty a současnými problémy v přeshraničním zdanění koncernů, které jsou známější spíše pod označením nadnárodní společnosti. Nadnárodní společnosti jsou podnikatelským uskupením, které musí dosáhnou kvality, aby mohly být označeny za koncerny, kterým se tato diplomová práce věnuje. Základními aspekty v přeshraničním zdanění koncernu je existence dvojího zdanění nebo nezdanění, převodní cena a konečně nové instituty, které mají za cíl reagovat na nejnovější a dosud nevyřešené otázky v této oblasti. Těch je stále dost, nicméně snaha států i nadnárodních organizací jim čelit je velmi silná.

Konkrétně se tato diplomová práce zabývá základními instrumenty v oblasti mezinárodního zdanění, jako jsou smlouvy o zamezení dvojího zdanění, převodní ceny, které můžeme označit za tradiční instituty, ale i nové instituty v oblasti mezinárodního zdanění, kterými jsou akční plány BEPS (I. pilíř i II. pilíř), MLI, směrnice EU, které základním i novým instrumentům konkurují. Akční plány BEPS a jejich dopad se průběžně objevuje v každé kapitole této diplomové práce. Ta se dále zabývá daňovou konkurencí, vztahům koordinace a harmonizace v mezinárodním kontextu a v speciálně v EU. I když se diplomová práce zabývá mezinárodními aspekty, implementaci mezinárodních pravidel demonstruje na českém právním řádu, zejména na zákoně o dani z příjmů.

V úvodu si pokládám výzkumné otázky k následné analýze. Vlastní text práce rozdělují do čtyř kapitol, které jsou rozděleny na související podkapitoly. Zejména jde o otázky proporcionality úpravy, její efektivity a jejího vývoje. V první kapitole se věnuji dílčím problémům a základním institutům v mezinárodním zdanění obecně s fragmentární analýzou významu pro nadnárodní společnosti a rozdílu v pojetí koncernů v daňovém a obchodním právu. V druhé kapitole detailně rozebírám smlouvy o zamezení dvojího zdanění,

jejich význam pro koncerny, a jejich vztah k české a evropské právní úpravě, včetně významu evropských právních předpisů upravujících mezinárodní zdanění a koncerny. Blíže rozebírám dvě nejvýznamnější modelové smlouvy – modelovou smlouvu OECD a modelové smlouvy OSN, z hlediska jejich vzniku, použití, změn a samozřejmě jejich významu pro mezinárodní koncerny. V třetí kapitole analyzuji význam a systém převodních cen a ve čtvrté kapitole novější instituty, které reagují na nedokonalosti v základních institutech mezinárodního zdanění – smlouvách o zamezení dvojího zdanění a převodních cenách. Těmito instituty jsou např. country-by-country reporting a zprávy, opatření k zamezení hybridních nesouladů a dorovnávací daň.